

fd
weeke

Dubbelinterview
Peter Wijninga en David Crikemans bespreken scenario's voor de Iran-oorlog
Pagina 8

FD Persoonlijk
Man & Stijl-special

'Al het geene tot het financieele eenige betrekking heeft' - sinds 1796

Zaterdag 4 april 2026
Nummer 80. 64 pagina's, prijs €5,99

Tien jaar na de Panama Papers is de Nederlandse trustsector gehalveerd

- Door de Panama Papers kwamen tien jaar geleden Nederlandse trustkantoren in het nieuws.
- Die beheerden bedrijven voor klanten, maar bleken ook belastingontwijking te faciliteren.
- Inmiddels is het aantal trustkantoren ruimschoots gehalveerd, evenals het aantal klanten.

Jasper Been en Gaby de Groot
Amsterdam

In tien jaar tijd is het aantal klanten van de Nederlandse trustsector ruim gehalveerd. Dat blijkt uit cijfers van toezichthouder DNB. Van de ruim twintigduizend bedrijven die zij in 2016 beheerden, zijn er nog zo'n tienduizend over.

Trustkantoren doen het bestuur en de administratie van bedrijven van veelal buitenlandse klanten die een vestiging in Nederland willen hebben, om onder meer gebruik te kunnen maken van gunstige fiscale regelingen en belastingverdragen. Daarmee faciliteren ze legale manieren van belastingontwijking. Maar structuren met zulke brievenbusfirma's kunnen ook gebruikt worden om vermogens te verhuilen en daarmee belasting te ontduiken. Daarom moeten trustkantoren precies weten wie hun klanten zijn.

De sector kwam in de schijnwerpers te staan na publicaties van de Panama Papers, onder meer in het FD, dit weekend tien jaar geleden. Uit de administratie van het Panamese advieskantoor Mossack Fonseca bleek dat regeringsleiders en beroemdheden complexe internationale structuren gebruikten om

hun vermogen te verhuilen. Ook Nederlandse trustkantoren kwamen voor in de documenten.

'De sector is flink veranderd', zo zegt Martin Wörsdörfer, voormalig Kamerlid voor de VVD en voorzitter van branchevereniging Holland Quaestor. Die vertegenwoordigt zo'n 80% van de omzet in de sector, waaronder grote spelers als CSC (voorheen Intertrust) en TMF. Wörsdörfer: 'Het aantal kantoren is meer dan gehalveerd, er zijn er nog maar 61 over. De aandacht voor de sector van de toezichthouder, maar ook van de media, heeft daaraan bijgedragen. Ik verwacht ook nog een tweede consolidatieslag, dit keer niet vanwege de aangescherpte regelgeving, maar vanwege de flink gestegen kosten.'

DNB bevestigt desgevraagd dat een kleinere sector het gevolg is van intensiever toezicht en gewijzigde belastingregels. Na de Panama Papers werd het toezicht op de sector met een nieuwe wet flink opgeschroefd. Trustkantoren zijn sindsdien verplicht om veel grondiger klantonderzoek te doen.

Ook werden de laatste jaren diverse belastingregels doorgevoerd die Nederland minder aantrekkelijk maakten als doorstroomland.

Zo wordt er sinds enkele jaren belasting geheven op rente-, royalty- en dividendbetalingen vanuit Nederland naar laagbelaste landen, lees: belastingparadijzen.

De trustsector profiteerde jarenlang mee van deze gunstige fiscale regelingen voor multinationals, maar volgens Wörsdörfer kan de sector ook zonder. 'Nederland had die belastingvoordelen helemaal niet nodig. Het is hier goed wonen en werken, ons rechtssysteem werkt goed en we hebben een netwerk van investeringsverdragen. Nederland blijft een aantrekkelijk land om een vestiging te starten.'

DNB kreeg de afgelopen jaren meer mogelijkheden en medewerkers om te handhaven op trustkantoren die hun klantdossiers niet op orde hebben. Ook moet DNB aanwijzingen en boetes voor trustkantoren openbaar maken, naming-and-shaming dus. De toezichthouder legde de laatste jaren zo'n zeventien keer per jaar een sanctie op, ook bij grotere trustkantoren.

DNB, vroeger uitgesproken kritisch over de sector, zegt in een reactie dat deze er nu anders voor staat dan een paar jaar geleden. 'Met de invoering van de nieuwe Wet toezicht trustkantoren begin 2019 is

de trustsector echt gaan professionaliseren', zegt een woordvoerder. 'Het type klant is ook veranderd: die zijn veel minder gericht op belastingoptimalisatie.'

Toch scheelde het in 2021 niet veel of de sector was verboden. Toenmalig minister van Financiën Wopke Hoekstra liet toen onderzoek doen naar de economische voor- en nadelen, om 'twijfels over de toegevoegde waarde van een sector die een zeer groot integriteitsrisico oplevert en grote moeite heeft om de wetgeving na te leven'.

Uit het onderzoek bleek dat de meerwaarde van de sector met zo'n duizend fte en jaarlijks zo'n €50 mln aan belastinginkomsten niet heel groot is. Maar ook bleek dat een verbod niet doelmatig en inefficiënt is, omdat kwaadwillende partijen dan via ondergrondse kantoren verder zullen gaan, zonder enig toezicht. Hoekstra's opvolger Sigrid Kaag zag daarom niets in een verbod. 'De vraag naar dienstverleners die witwassen kunnen faciliteren zal door een verbod niet afnemen', zo schreef Kaag aan de Tweede Kamer. Trustkantoren denken dan ook dat het aanbod van illegale trustdiensten de afgelopen jaren is toegenomen.

'Er zijn nog maar 61 kantoren over, onder andere door de aandacht van DNB en de media'

'Nederland had die belastingvoordelen helemaal niet nodig; het is hier goed leven en werken'